

PROTOKÓŁ

o przywilejach i Immunitetach Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT),

sporządzony w Londynie dnia 1 grudnia 1981 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 1 grudnia 1981 r. został sporządzony w Londynie Protokół o przywilejach i immunitetach Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT).

Po zaznajomieniu się z powyższym protokołem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że postanawia przystąpić do tego protokołu w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 15 grudnia 1986 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. *K. Barcikowski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *M. Orzechowski*

(Tekst protokołu zawiera załącznik do niniejszego numeru)

PROTOKÓŁ

o przywilejach i immunitetach Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT),

sporządzony w Londynie dnia 1 grudnia 1981 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 1 grudnia 1981 r. został sporządzony w Londynie Protokół o przywilejach i immunitetach Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT).

Po zaznajomieniu się z powyższym protokołem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że postanawia przystąpić do tego protokołu w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 15 grudnia 1986 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. K. Barcikowski

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: M. Orzechowski

(Tekst protokołu zawiera załącznik do niniejszego numeru)

107

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 28 kwietnia 1987 r.

w sprawie przystąpienia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do Protokołu o przywilejach i immunitetach Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT), sporządzonego w Londynie dnia 1 grudnia 1981 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 19 Protokołu o przywilejach i immunitetach Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT), sporządzonego w Londynie dnia 1 grudnia 1981 r., został złożony Sekretarzowi Generalnemu INMARSAT dnia 29 stycznia 1987 r. dokument przystąpienia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do powyższego protokołu. Protokół ten zgodnie z art. 20 wszedł w życie dnia 30 lipca 1983 r., a w stosunku do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zgodnie z art. 21 ust. 1, dnia 28 lutego 1987 r.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że następujące państwa stały się stronami powyższego protokołu w drodze złożenia podpisów bez zastrzeżenia ratyfikacji lub przez złożenie dokumentów ratyfikacyjnych albo dokumentów przystąpienia w niżej podanych datach:

Norwegia	1982-04-19
Sri Lanka	1982-04-27
Finlandia	1982-05-25

Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich	1982-05-27
Białoruska Socjalistyczna Republika Radziecka	1982-05-27
Ukraińska Socjalistyczna Republika Radziecka	1982-05-27
Bułgaria	1982-10-12
Liberia	1982-11-25
Holandia	1983-06-14
Kanada	1983-06-30
Chile	1984-02-01
Republika Federalna Niemiec	1984-11-09
Szwecja	1984-12-05
Francja	1985-09-19
Kuwejt	1986-03-25
Dania	1986-07-23
Irak	1986-08-14
Oman	1986-08-18

Minister Spraw Zagranicznych: M. Orzechowski

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Załącznik do nru 18, poz. 106 z dnia 23 czerwca 1987 r.

106

PROTOKOŁ

o przywilejach i immunitetach Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT),

sporządzony w Londynie dnia 1 grudnia 1981 r.

Przekład

Państwa-Strony niniejszego protokołu:

biorąc pod uwagę konwencję i porozumienie eksploatacyjne dotyczące Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT), sporządzone w Londynie dnia 3 września 1976 r., a w szczególności artykuły 25 i 26 ust. 4 konwencji,

przyjmując do wiadomości, że dnia 25 lutego 1980 r. INMARSAT zawarła z Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii porozumienie o siedzibie,

uwzględniając, że celem niniejszego protokołu jest ułatwienie osiągnięcia zamierzeń INMARSAT i zapewnienie skutecznego wypełniania jej funkcji,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Znaczenie użytych określeń

W rozumieniu niniejszego protokołu:

- a) „konwencja” oznacza Konwencję o utworzeniu Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT), wraz z załącznikiem, sporządzoną w Londynie dnia 3 września 1976 r.;
- b) „porozumienie eksploatacyjne” oznacza Porozumienie eksploatacyjne dotyczące Międzynarodowej Organizacji Morskiej Łączności Satelitarnej (INMARSAT), wraz z załącznikiem, sporządzone w Londynie dnia 3 września 1976 r.;
- c) „Strona konwencji” oznacza państwo, w stosunku do którego konwencja pozostaje w mocy;
- d) „państwo siedziby” oznacza Stronę konwencji, na której terytorium INMARSAT utworzyła swoją siedzibę;
- e) „Sygnatariusz” oznacza bądź Stronę protokołu, bądź wyznaczoną przez Stronę protokołu jednostkę organizacyjną, w stosunku do której porozumienie eksploatacyjne pozostaje w mocy;
- f) „Strona protokołu” oznacza państwo, w stosunku do którego niniejszy protokół pozostaje w mocy;
- g) „członek personelu” oznacza Dyrektora Generalnego i każdą osobę zatrudnioną etatowo przez INMARSAT i podlegającą jej przepisom o personelu;
- h) „przedstawiciele”, jeśli chodzi o Strony protokołu, państwo siedziby i Sygnatariuszy, oznacza ich przed-

stawicieli w INMARSAT i w każdym wypadku przewodniczących delegacji, zastępców i doradców;

- i) „archiwa” obejmują wszelkie rękopisy, korespondencję, dokumenty, fotografie, filmy, zapisy optyczne i magnetyczne, zapisy danych, wykresy graficzne i programy komputerowe, należące lub znajdujące się w posiadaniu INMARSAT;
- j) „działalność oficjalna” INMARSAT oznacza działalność prowadzoną przez Organizację dla osiągnięcia jej celów określonych w konwencji, włączając w to działalność administracyjną;
- k) „ekspert” oznacza osobę inną niż członek personelu, powołaną do wykonania konkretnego zadania dla INMARSAT lub w jej imieniu i na jej koszt;
- l) „człon kosmiczny INMARSAT” oznacza satelity oraz urządzenia i wyposażenie do obserwacji, namierzania, kierowania, kontroli, ostrzegania, jak również inne związane z nimi urządzenia i wyposażenie, zapewniające działanie tych satelitów, będące własnością lub dzierżawione przez INMARSAT;
- m) „majątek” oznacza wszystko, co może być przedmiotem prawa własności, łącznie z prawami umownymi.

Artykuł 2

Immunitet INMARSAT od jurysdykcji i egzekucji

1. INMARSAT posiada, jeśli w konkretnym wypadku wyraźnie się go nie zrzekła, immunitet jurysdykcyjny w zakresie swojej oficjalnej działalności, z wyjątkiem:

- a) swojej działalności handlowej;
- b) powództwa cywilnego wniesionego przez osobę trzecią, dotyczącego szkody wynikłej na skutek wypadku spowodowanego przez pojazd mechaniczny lub inny środek transportu należący do INMARSAT lub w jej imieniu użytkowany albo dotyczącego naruszenia przepisów ruchu drogowego przez takie środki transportu;
- c) zajęcia, zgodnie z prawomocnym wyrokiem sądowym na poczet uposażenia i wynagrodzenia, łącznie z uprawnieniami emerytalnymi, należnego od INMARSAT członkowi lub byłemu członkowi personelu INMARSAT;
- d) roszczeń wzajemnych związanych bezpośrednio z postępowaniem sądowym wszczętym przez INMARSAT.

2. Niezależnie od postanowień ust. 1 Strony konwencji, Sygnatariusze lub osoby występujące w ich imieniu

albo osoby, na które przeszły ich roszczenia dotyczące praw i zobowiązań wynikających z konwencji lub porozumienia eksploatacyjnego, nie mogą występować z powództwem przeciwko INMARSAT do sądów Stron protokołu.

3. a) Człon kosmiczny INMARSAT, umieszczony gdziekolwiek i będący w czymkolwiek posiadaniu, jest wolny od jakiegokolwiek przeszukania, ograniczenia, rekwizycji, zajęcia, konfiskaty, wywłaszczenia, sekwestru lub zawłaszczenia, i to zarówno w trybie egzekucyjnym, jak i administracyjnym lub sądowym;

b) pozostały majątek i aktywa INMARSAT, gdziekolwiek się znajdują i w czymkolwiek są posiadaniu, korzystają z immunitetu określonego w ust. 3a), z wyjątkiem:

- i) zajęcia lub egzekucji jako wykonania prawomocnego wyroku lub postanowienia sądu dotyczącego jakiegokolwiek sprawy wytoczonej INMARSAT, zgodnie z ust. 1;
- ii) każdego postępowania podjętego zgodnie z prawem danego Państwa, tymczasowo niezbędnego do zapobieżenia wypadkom oraz w związku z dochodzeniem w sprawie wypadków, w których brały udział pojazdy mechaniczne lub inne środki transportu należące do INMARSAT lub w jej imieniu użytkowane;
- iii) wywłaszczenia nieruchomości na cele publiczne, jeśli nie powoduje ono uszczerbku dla zadań i działalności INMARSAT, z zastrzeżeniem natychmiastowej wypłaty rzetelnego odszkodowania.

Artykuł 3

Nietykalność archiwów

Archiwa INMARSAT, bez względu na to, gdzie się znajdują i przez kogo są przechowywane, są nietykalne.

Artykuł 4

Zwolnienia od podatków i opłat

1. W zakresie swojej oficjalnej działalności INMARSAT oraz jej majątek i dochody są wolne od wszelkich krajowych podatków bezpośrednich i innych, zwykle nie wliczanych w cenę towarów i usług.

2. Jeżeli w zakresie swojej działalności oficjalnej INMARSAT nabywa towary lub korzysta z usług o znacznej wartości, a w cenie tych towarów i usług mieszczą się podatki lub opłaty, Strona protokołu powinna, gdy to możliwe, podjąć niezbędne środki w celu umorzenia lub zwrócenia tych podatków lub opłat.

3. W zakresie swojej działalności oficjalnej INMARSAT jest zwolniona z opłat celnych, podatków oraz innych należności za segment kosmiczny INMARSAT oraz za urządzenia do wprowadzania na orbitę satelitów wchodzących w skład członu kosmicznego INMARSAT.

4. Towary nabywane przez INMARSAT w zakresie swojej działalności oficjalnej są wolne od wszelkich zakazów i ograniczeń importowo-eksportowych.

5. Nie udziela się zwolnień od podatków i opłat stanowiących należność za świadczenie szczególnych usług.

6. Nie udziela się zwolnień w stosunku do nabywanych towarów lub usług świadczonych na rzecz INMARSAT w celu przysporzenia korzyści osobistych członkom personelu.

7. Towary zwolnione na podstawie niniejszego artykułu od podatków i opłat nie mogą być odstępowane, wynajmowane lub wdzierżawiane na stałe lub czasowo bądź sprzedawane inaczej niż zgodnie z warunkami ustanowionymi przez Stronę protokołu, która udzieliła zwolnienia.

8. Wypłaty z INMARSAT dla Sygnatariuszy, zgodnie z porozumieniem eksploatacyjnym, są wolne od podatków krajowych każdej Strony protokołu, innej niż Strona, która wyznaczyła danego Sygnatariusza.

Artykuł 5

Kapitały, waluta i papiery wartościowe

INMARSAT może otrzymywać i posiadać każdy rodzaj kapitałów, walut lub papierów wartościowych i rozporządzać nimi swobodnie w zakresie swojej działalności oficjalnej. Może też posiadać rachunki w dowolnej walucie, w wysokości niezbędnej do wypełnienia swoich zobowiązań.

Artykuł 6

Łączność urzędowa i publikacje

1. INMARSAT w swej łączności urzędowej i przy przekazywaniu wszelkich swoich dokumentów korzysta na terytorium każdej ze Stron protokołu z warunków nie mniej korzystnych niż ogólnie przyznawane równorzędnym organizacjom międzyrządowym w zakresie pierwszeństwa, taryf i podatków pocztowych oraz od wszelkich środków łączności, tak dalece, jak jest to zgodne z innymi porozumieniami międzynarodowymi, których stroną jest Strona protokołu.

2. INMARSAT może w swej łączności urzędowej posługiwać się każdym odpowiednim rodzajem łączności, włączając w to informacje kodowane lub szyfrowane. Strona protokołu nie powinna nakładać żadnych ograniczeń na łączność oficjalną INMARSAT lub na obieg jej oficjalnych publikacji. Łączność i publikacje nie podlegają cenzurze.

3. INMARSAT może instalować i używać nadajników radiowych jedynie za zgodą zainteresowanej Strony protokołu.

Artykuł 7

Członkowie personelu

1. Członkowie personelu korzystają z następujących przywilejów i immunitetów:

- a) immunitetu jurysdykcyjnego, nawet po rozwiązaniu stosunku pracy z INMARSAT, w odniesieniu do czynów, łącznie z wypowiedzią ustną lub pisemną, dokonanych podczas wykonywania przez nich funkcji urzędowych; immunitet ten nie przysługuje w razie popełnienia przez członka personelu wykroczenia drogowego lub w razie wyrządzenia szkody przez

- pojazd mechaniczny lub inny środek transportu należący do niego lub przez niego kierowany;
- b) zwolnienia, wraz z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, od wszelkich powinności dotyczących służby państwowej, łącznie ze służbą wojskową;
  - c) nietykalności wszelkich ich urzędowych dokumentów, związanych z wykonywaniem przez nich zadań z zakresu oficjalnej działalności INMARSAT;
  - d) zwolnienia, wraz z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, od ograniczeń imigracyjnych i rejestracji cudzoziemców;
  - e) takiego samego traktowania w sprawach walutowych i kontroli wymiany, jak stosowane wobec członków personelu organizacji międzyrządowych;
  - f) wraz z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, z takich samych ułatwień dotyczących repatriacji podczas kryzysów międzynarodowych, jakie przyznawane są członkom personelu organizacji międzyrządowych;
  - g) z prawa do wolnego od cła wwozu wyposażenia mieszkania oraz rzeczy osobistych, łącznie z pojazdem mechanicznym, podczas obejmowania po raz pierwszy stanowiska w danym Państwie, a także z prawa do wolnego od cła ich wywozu po zakończeniu misji w tym Państwie; w obu przypadkach zgodnie z prawem i przepisami tego Państwa. Towary zwolnione na podstawie niniejszego postanowienia nie mogą być jednak odstępowane, wynajmowane lub wydzierżawiane na stałe lub czasowo bądź sprzedawane inaczej niż zgodnie z tym prawem lub przepisami.

2. Wynagrodzenia i należności wypłacane przez INMARSAT członkom personelu są zwolnione od podatku dochodowego od dnia, w którym INMARSAT obciążył wynagrodzenie członka personelu podatkiem na swoją rzecz. Strony protokołu mogą te wynagrodzenia i należności uwzględnić przy ustalaniu wymiaru podatków nakładanych na dochody z innych źródeł. Nie wymaga się od Stron protokołu, aby przyznawały zwolnienia od podatków w odniesieniu do emerytur i rent wypłacanych byłym członkom personelu.

3. INMARSAT oraz członkowie jego personelu, jeżeli są objęci systemem ubezpieczeń społecznych INMARSAT, są zwolnieni od wszelkich obowiązkowych wpłat na rzecz krajowego systemu ubezpieczeń społecznych. Zwolnienie to ani nie wyklucza dobrowolnego udziału w krajowym systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z prawem danej Strony protokołu, ani nie zobowiązuje Strony protokołu do wypłaty świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych członkom personelu, którzy są zwolnieni na podstawie postanowień niniejszego ustępu.

4. Strony protokołu nie są zobowiązane do przyznawania przywilejów i immunitetów wymienionych w ust. 1 lit. b), d), e), f) i g) swoim obywatelom lub stałym mieszkańcom.

Artykuł 8

Dyrektor Generalny

1. Dyrektorowi Generalnemu, oprócz przywilejów i immunitetów przewidzianych w artykule 7 dla członków personelu, przysługuje:

- a) immunitet od aresztowania i zatrzymania;

- b) immunitet od jurysdykcji cywilnej i administracyjnej oraz egzekucji, należny przedstawicielom dyplomatycznym, z wyjątkiem przypadku szkody spowodowanej przez pojazd mechaniczny lub inny środek transportu, należący do niego lub przez niego kierowany;
- c) pełny immunitet od jurysdykcji karnej, z wyjątkiem przypadku wykroczenia drogowego spowodowanego przez pojazd mechaniczny lub inny środek transportu, należący do niego lub przez niego kierowany, z zastrzeżeniem lit. a).

2. Strony protokołu nie mają obowiązku przyznawania immunitetów wymienionych w niniejszym artykule swoim obywatelom lub stałym mieszkańcom.

Artykuł 9

Przedstawiciele Stron

1. Przedstawiciele Stron protokołu i przedstawiciele Państwa siedziby w czasie wykonywania swoich funkcji urzędowych oraz podczas odbywania podróży do i z miejsc posiedzeń korzystają z następujących przywilejów i immunitetów:

- a) immunitetu od wszelkich form aresztowania lub tymczasowego zatrzymania przed wydaniem prawomocnego wyroku;
- b) immunitetu jurysdykcyjnego, nawet po zakończeniu ich misji, w odniesieniu do czynów, łącznie z wypowiedzią ustną lub pisemną, dokonanych przez nich w trakcie wykonywania funkcji urzędowych; immunitet ten nie przysługuje w razie popełnienia przez przedstawiciela wykroczenia drogowego lub w razie wyrządzenia szkody spowodowanej przez pojazd mechaniczny lub inny środek transportu należący do niego lub przez niego kierowany;
- c) nietykalności wszelkich posiadanych przez nich dokumentów urzędowych;
- d) zwolnienia, wraz z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, od ograniczeń imigracyjnych i rejestracji cudzoziemców;
- e) takiego samego traktowania w sprawach walutowych i kontroli wymiany, jak stosowane wobec przedstawicieli obcych rządów podczas czasowych misji oficjalnych;
- f) takiego samego traktowania w sprawach celnych w stosunku do bagażu osobistego, jak stosowane wobec przedstawicieli obcych rządów podczas czasowych misji oficjalnych.

2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się do stosunków pomiędzy Stroną protokołu a jej przedstawicielami. Ponadto do stosunków pomiędzy Stroną protokołu a jej obywatelami lub stałymi mieszkańcami nie stosuje się postanowień ust. 1 lit. a), d), e) i f).

Artykuł 10

Przedstawiciele Sygnatariuszy

1. Przedstawiciele Sygnatariuszy i przedstawiciele Sygnatariusza Państwa siedziby w czasie wykonywania swoich funkcji urzędowych związanych z pracą INMARSAT oraz podczas podróży do i z miejsc posie-

dzeń korzystają z następujących przywilejów i immunitetów:

- a) immunitetu jurysdykcyjnego, nawet po zakończeniu ich misji, w odniesieniu do czynów, łącznie z wypowiedzą ustną lub pisemną, dokonanych przez nich w trakcie wykonywania funkcji urzędowych; immunitet ten nie przysługuje w razie popełnienia przez przedstawiciela wykroczenia drogowego lub w razie wyrządzenia szkody spowodowanej przez pojazd mechaniczny lub inny środek transportu należący do niego lub przez niego kierowany;
- b) nietykalności wszelkich posiadanych przez nich dokumentów urzędowych;
- c) zwolnienia, wraz z członkami swoich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, od ograniczeń imigracyjnych i rejestracji cudzoziemców.

2. Postanowień ust. 1 nie stosuje się do stosunków pomiędzy Stroną protokołu a przedstawicielem jej Sygnatariusza. Ponadto do stosunków pomiędzy Stroną protokołu a jej obywatelami lub stałymi mieszkańcami nie stosuje się postanowień ust. 1 lit. c).

Artykuł 11

Eksperci

1. Eksperci w czasie wykonywania swoich funkcji urzędowych związanych z pracą INMARSAT oraz podczas podróży do i z miejsca swoich misji korzystają z następujących przywilejów i immunitetów:

- a) immunitetu jurysdykcyjnego, nawet po zakończeniu swoich misji, w odniesieniu do czynów, łącznie z wypowiedzią ustną lub pisemną, dokonanych przez nich w trakcie wykonywania funkcji urzędowych; immunitet ten nie przysługuje w razie wyrządzenia szkody przez pojazd mechaniczny lub inny środek transportu należący do nich lub przez nich kierowany;
- b) nietykalności wszelkich posiadanych przez nich dokumentów urzędowych;
- c) takiego samego traktowania w sprawach walutowych i kontroli wymiany, jak stosowane wobec członków personelu organizacji międzyrządowych;
- d) zwolnienia, wraz z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, od ograniczeń imigracyjnych i rejestracji cudzoziemców;
- e) takich samych ułatwień dotyczących ich bagażu osobistego, jak stosowane wobec ekspertów innych organizacji międzyrządowych.

2. Strony protokołu nie są zobowiązane do przyznawania przywilejów i immunitetów wymienionych w ust. 1 lit. c), d) i e) swoim obywatelom lub stałym mieszkańcom.

Artykuł 12

Zgłaszanie członków personelu i ekspertów

Dyrektor Generalny INMARSAT zgłasza Stronom protokołu, co najmniej raz w roku, nazwiska i obywatelstwo członków personelu i ekspertów, do których stosuje się postanowienia artykułów 7, 8 i 11.

Artykuł 13

Zrzeczenie się

1. Przywileje, zwolnienia i immunitety przewidziane w niniejszym protokole nie są przyznawane dla osobistej korzyści jednostek, lecz dla zapewnienia skutecznego wypełniania ich urzędowych funkcji.

2. Jeżeli przywileje i immunitety, według oceny wymienionych niżej władz, mogłyby utrudnić wymiar sprawiedliwości, a także we wszystkich przypadkach, kiedy można się ich zrzec bez szkody dla celów, dla których zostały przyznane, władze te mają prawo i obowiązek zrzeczenia się takich przywilejów i immunitetów:

- a) Strony protokołu — w stosunku do swoich przedstawicieli i przedstawicieli swoich Sygnatariuszy;
- b) Rada — w stosunku do Dyrektora Generalnego INMARSAT;
- c) Dyrektor Generalny INMARSAT — w stosunku do członków personelu i ekspertów;
- d) Zgromadzenie, w razie potrzeby zwołane na sesję nadzwyczajną — w stosunku do INMARSAT.

Artykuł 14

Pomoc osobom

Strony protokołu podejmą wszelkie niezbędne środki dla ułatwienia przedstawicielom, członkom personelu i ekspertom wjazdu, pobytu i wyjazdu.

Artykuł 15

Przestrzeganie praw i przepisów

INMARSAT oraz osoby korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie niniejszego protokołu powinny, bez uszczerbku dla pozostałych jego postanowień, przestrzegać praw i przepisów danych Stron protokołu i stale współpracować z właściwymi władzami tych Stron w celu zapewnienia przestrzegania ich praw i przepisów.

Artykuł 16

Środki zapobiegawcze

Każda Strona protokołu zachowuje prawo podjęcia wszelkich niezbędnych środków zapobiegawczych w interesie swojego bezpieczeństwa.

Artykuł 17

Rozstrzygnięcie sporów

Jakikolwiek spór pomiędzy Stronami protokołu lub pomiędzy INMARSAT a Stroną protokołu, dotyczący interpretacji lub stosowania niniejszego protokołu, powinien być rozstrzygnięty w drodze rokowań lub w inny uzgodniony sposób. Jeżeli spór nie zostanie rozstrzygnięty w ciągu dwunastu (12) miesięcy, zainteresowane Strony mogą za obopólną zgodą przedstawić spór do rozstrzygnięcia sądowi polubownemu w składzie trzech arbitrów. Każda ze Stron sporu wybiera jednego arbitra, trzeci zaś, który powinien zostać przewodniczącym sądu, zostaje wybrany przez pierwszych dwóch arbitrów. Jeżeli pierwszy

dwaj arbitrzy nie uzgodnią wyboru trzeciego w okresie dwóch miesięcy od swojej nominacji, trzeciego arbitra wybiera przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Sąd przyjmuje swoją własną procedurę, a jego decyzje są ostateczne i wiążące dla Stron sporu.

Artykuł 18

Porozumienia dodatkowe

INMARSAT może z każdą Stroną protokołu zawierać porozumienia dodatkowe dla wcielenia w życie postanowień niniejszego protokołu, w zakresie dotyczącym danej Strony protokołu, w celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania INMARSAT.

Artykuł 19

Podpisanie, ratyfikacja, przystąpienie

1. Niniejszy protokół będzie otwarty do podpisania w Londynie od dnia 1 grudnia 1981 r. do dnia 31 maja 1982 r.

2. Każda Strona konwencji, inna niż Państwo siedziby, może zostać Stroną niniejszego protokołu przez:

- a) podpisanie bez zastrzeżenia ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia lub
- b) podpisanie z zastrzeżeniem następnej ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, a następnie ratyfikację, przyjęcie lub zatwierdzenie,
- c) przystąpienie.

3. Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie lub przystąpienie następuje w drodze złożenia Depozytariuszowi odpowiedniego dokumentu.

4. Zastrzeżenia do niniejszego protokołu mogą być składane zgodnie z prawem międzynarodowym.

Artykuł 20

Wejście w życie i okres obowiązywania protokołu

1. Niniejszy protokół wejdzie w życie trzydziestego dnia od daty, w której dziesięć Stron konwencji spełni wymagania przewidziane w artykule 19 ust. 2.

2. Niniejszy protokół przestanie obowiązywać, jeśli przestanie obowiązywać konwencja.

Artykuł 21

Wejście w życie i okres obowiązywania dla Państwa

1. W stosunku do Państwa, które spełni wymagania określone w artykule 19 ust. 2 po wejściu w życie niniej-

szego protokołu, wejdzie on w życie trzydziestego dnia od daty podpisania lub złożenia takiego dokumentu Depozytariuszowi.

2. Każda Strona protokołu może wypowiedzieć niniejszy protokół w drodze pisemnego zawiadomienia Depozytariusza. Wypowiedzenie nabiera mocy po upływie dwunastu (12) miesięcy od daty otrzymania zawiadomienia przez Depozytariusza lub po takim dłuższym okresie, jaki zostanie określony w zawiadomieniu.

3. Strona protokołu przestaje być Stroną protokołu w dniu, w którym przestaje być Stroną konwencji.

Artykuł 22

Depozytariusz

1. Depozytariuszem niniejszego protokołu jest Dyrektor Generalny INMARSAT.

2. Depozytariusz zawiadamia niezwłocznie wszystkie Strony konwencji, w szczególności:

- a) o każdym podpisaniu protokołu;
- b) o każdym złożeniu dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- c) o dacie wejścia w życie niniejszego protokołu;
- d) o dacie, w której Państwo przestanie być Stroną niniejszego protokołu;
- e) o wszelkich innych sprawach dotyczących niniejszego protokołu.

3. Po wejściu w życie niniejszego protokołu Depozytariusz przekazuje poświadczony odpis oryginału do Sekretariatu Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu zarejestrowania i opublikowania zgodnie z artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 23

Teksty autentyczne

Niniejszy protokół sporządzono w jednym oryginalnym egzemplarzu w językach: angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. Zostanie on złożony Dyrektorowi Generalnemu INMARSAT, który każdej Stronie konwencji prześle poświadczony odpis.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie w tym celu upoważnieni przez swoje Rządy, podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w Londynie pierwszego dnia grudnia tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego pierwszego roku.